

Avrupa Komisyonu 2011 Türkiye İlerleme Raporu

Bu belge Avrupa Komisyonu 2011 İlerleme Raporu'nda sivil toplumu ilgilendiren içeriği paylaşmaktadır; ancak TÜSEV'in kurumsal fikirlerini yansıtmamaktadır. Raporun tamamına [bu bağlantıdan](#) ulaşabilirsiniz.

Avrupa Komisyonu'nun Türkiye'nin AB üyelik sürecine ilişkin olarak yayımladığı İlerleme Raporu 12 Ekim 2011 tarihinde yayımlanmıştır. AB-Türkiye ilişkileri, siyasi kriterler ve 33 müzakere başlığıyla ilgili son bir yıla ilişkin yorum ve değerlendirmeler içeren raporda sivil topluma daha çok "Demokrasi ve Hukukun Üstünlüğü" ve "İnsan Hakları ve Azınlıkların Korunması" ile fasillara ait çeşitli alt başlıklar çerçevesinde değinilmiştir.

1. Örgütlenme özgürlüğü:

Örgütlenme özgürlüğü ile ilgili mevzuatın büyük ölçüde AB standartları ile uyumlu olduğu, ancak, orantısız denetimlerin ve kanunun kısıtlayıcı yorumlanışının sürdüğü belirtilerek; STK'ların finansmanına ilişkin kuralların kısıtlayıcı olduğu tespit edilmiştir.

Sivil toplum kuruluşlarının siyasi sürece katılımı konusunda gelişme göstermediği ve STK'ların kapatma davalarına ilaveten orantısız idari denetim ve cezalarla karşılaştıkları belirtilmiştir.

Derneklere üye olmak için Türkiye'de ikamet izni zorunluluğunun devam etmesine ve yabancı STK'ların belirli düzenlemelere tabi olmalarına özel vurgu yapılmaktadır. Yabancı derneklere yönelik olarak daha fazla kısıtlayıcı bir mevzuat uygulandığı ve İçişleri Bakanlığının, yabancı derneklere ait bir temsilciliğin açılmasına izin vermek için Dışişleri Bakanlığı'na danışmak mecburiyetinde olduğuna dikkat çekilerek bazı yabancı sivil toplum kuruluşlarının, somut bir neden verilmeden, İçişleri Bakanlığı tarafından reddedildiğine veya yanıt alamadıkları belirtilmektedir.

İç ve dış yardımın toplanması hususu, dernekler için kamu yararı statüsünün ve vakıflar için vergi muafiyetinin kazanılması gibi hususlara ilişkin, STK'ların finansal sürdürülebilirliğine mani olan yasal ve bürokratik engellerin devam ettiği belirtilmektedir. Basitleştirilmiş kuralların eksikliğinin küçük ve orta ölçekli dernekler için zorluklar oluşturduğu tespit edilmiştir.

2. Genel seçimler:

Genel seçimlerin geniş bir katılımı ile 12 Haziran 2011 tarihinde gerçekleştiği ve özgür ve adil bir ortamda geçen seçim sürecinde genel olarak çoğulculuk ve dinamik bir sivil toplumun öne çıktığı belirtilmiştir. Tüm siyasi partilerin ve sivil toplumun da katılımıyla kapsayıcı bir sürecin güvence altına alınması için somut adımlar atılması önerisi getirilmektedir.

3. Toplanma özgürlüğü:

Toplanma özgürlüğü konusunda olumlu gelişmeler olduğu belirtilmekle birlikte Türkiye'nin, gösteri yapma özgürlüğünü güvence altına alan Anayasa hükümlerini uygulaması gerekliliği vurgulanmıştır. Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununa muhalefet suçlamasıyla açılan birçok davanın devam ettiği ve Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun uygulanması ile ilgili, özellikle Güneydoğu Anadolu Bölgesinde devam eden sorunların varlığı belirtilmektedir.

4. Kadın hakları ve toplumsal cinsiyet eşitliği:

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanının atanması ile kadın hakları ilgili çalışan STKlarla diyalog güçlenmiştir. Diğer STK'lar gibi kadın STK'larının da mali zorluklar yaşadıkları belirtilmektedir.

5. Mülkiyet hakkı

2008 tarihli Vakıflara Kanununda değişiklik yapan yasal mevzuatın kabulü ile birlikte uygulamada ilerleme kaydedildiği ancak mevcut davaların endişe kaynağı olmaya devam ettiği kaygısıyla Türkiye'nin tüm gayrimüslim cemaatlerin mülkiyet haklarının tam olarak korunmasını güvence altına alması gerektiği vurgulanmaktadır.

Fasıllar İncelendiği Zaman;

Fasıl 1: Malların Serbest Dolaşımı konusunda TSE'in, KOBİ'leri ve tüketici derneklerini standardizasyon faaliyetlerine daha aktif katılım sağlamaları yönünde desteklediği,

Fasıl 24: Adalet, Özgürlük ve Güvenlik Cezai ve hukuki konularda adli işbirliği alanında sınırlı ilerleme kaydedildiği; hukuki konularda adli işbirliği alanında, 12 Ocak 2011 tarihinde Hukuk Muhakemeleri Kanunu kabul edilerek adli yardım, geçici koruma talepleri ve kamu yararına çalışan statüsündeki dernek ve vakıfları kapsayacak şekilde genişletildiği,

Fasıl 25: Bilim ve Araştırma alanında TÜBİTAK'ın, yeniliği teşvik etmek için, il düzeyinde bilimi, teknolojiyi ve yenilik kapasitesini geliştirmek amacıyla, kamu kurumları, yerel üniversiteler, sanayi ve sivil toplum kuruluşları dahil, kendilerinden il düzeyinde yenilik stratejileri ve eylem planları geliştirmeleri istenecek yerel paydaşları da içeren çağrıda bulunduğu,

Fasıl 28 Tüketicinin ve Sağlığın Korunması alanında sınırlı ilerleme kaydedildiği ve tüketici hareketinin zayıf kalmaya devam ettiği, hükümet ve sivil toplum arasındaki diyaloga yönelik mevcut mekanizmaların etkili bir şekilde kullanılmadığı ve tüketici STK'larının politika oluşturulması ve yasal düzenleme yapılması faaliyetlerine katılımlarının düşük olduğu,

tespitlerinde bulunmaktadır.